

HÍRNÖK

2021 | SZEPTEMBER

A csallóközcsütörtökiek lapja XVII. évfolyam 1. szám

Becsengettek

Pataki Edit: Iskolába menni jó!

Halihó! Halihó!
Iskolába menni jó!
Táskámban már minden benn:
összes könyvem, füzetem,
korong, gyurma, hurkapálca,
színes, radír, toll, ceruza
kréta, ecset, vonalzó –

sok kincsem van, csuda jó!

Tavasszal az óvodában
daduskámtól elbúcsúztam.
Dehogy vártam szeptemberre!
Mégis eljött ma reggelre.
Szívesebben labdáznék még,
bújócskáznék, kirándulnék.

Tegnap még a játszótéren
szaladgáltam, nevetgéltem...
Ma meg megyek iskolába,
rajtam van a hátitáska...
Betűk, számok gazdagsága
engem csábít hódításra.

Most itt bátran bemegyek.
Rám vár ez a sok gyerek.
Hamarosan játszótársak
leszünk, aztán meg barátok.
Tanítóm rám mosolyog...
ÉN MÁR ISKOLÁS VAGYOK!

www.stvrtoknaostrove.sk

A hulladék szelektív gyűjtése mindannyiunk feladata

Öry Péter polgármesterrel a falu fejlődési lehetőségeiről, a csapadék okozta nehézségekről, a közterületek fejlesztéséről, valamint a lakosság kiadásait érintő legnagyobb kihívásról, a hulladékgazdálkodásról beszélgettünk.

Mindenekelőtt a köszönetemet szeretném kifejezni azoknak, akik segítették a teszteléssel kapcsolatos tevékenységet. Nyilván mindenkinek lehet saját véleménye a tesztelés szükségességével kapcsolatban, mégis úgy érzem köszönetet kell mondani azoknak, akik a kultúrházban több héten keresztül helytálltak a tesztelésen, az állam részéről feladatuk kapott tevékenység elvégzésében.

A polgármester a beszélgetést egy jó hír bejelentésével indította el.

Nagy örömünkre egy újabb sikeres pályázat végrehajtása indul meg a községben, mivel a Munkaügyi- és Szociális Minisztérium részéről egy sikeres pályázati elbírálás történt.

A pályázatból egy **inkluzív játszótér** fog épülni. Különlegességét az adja, hogy akár mozgássérült gyerekek is biztonságosan használhatják a játszótér egyes elemeit. A tervek szerint találunk majd itt mászó pályát, 25 méteres akadály pályát hajócsúszdával és különböző hintákat. A megvalósítására 50 ezer euró támogatást nyertünk. A helyszínéül pedig a nagy parkot választottuk, ahol a búcsút szoktuk tartani, de itt is azt a fás részt. Egyúttal szeretnék mindenkit megnyugtatni, hogy a búcsú helyszíne továbbra is változatlan marad, illetve a kivitelezés során reméljük szépíteni is tudunk rajta. Év végéig van a projekt megvalósításának határideje, remélem, hogy addigra sikeresen tudunk minden adminisztratív és kivitelezési feladatot elvégezni.

A kultúrház területrendezése

A következő jó hír, hogy a Szent Jakab-napok keretében **felavattuk a kultúrházat**. Igaz, hogy a tesztelések során 20 000 ember megfordult a kultúrházban, de a hivatalos, ünnepélyes átadásra most került sor. Közben elkezdődött a kultúrház körüli terület rendezése is. Fontosnak tartjuk, hogy a bejárat, a vízelvezetés, a parkosítás, egy szóval a kultúrház környéke is gondozott legyen. Ezért most folyik a terület előkészítése. Nyilván ez egy hosszabb folyamat lesz, nem egy év alatt fog megvalósulni a teljes kivitelezés. Viszont fontosnak tartottuk elkezdni, hiszen hiába van egy szép épületünk, ha a környezet nincsen hozzá szépen kialakítva. Emellett, amennyiben a járványügyi helyzet engedi, szeretnénk rendezvények tartására az épületet, a szokásoknak megfelelően kiadni. Én bízom benne, hogy az eddig éveken tapasztalt anyagi stabilitás, lehetőséget ad arra, hogy ezeket a tervek hosszútávon megvalósítsuk.

Az árokrendszer

Az elbírált pályázatok mellett természetesen vannak különböző szétdolgozott projektjeink, amelyeknek az engedélyezési folyamata vagy elke-

dődött vagy húzódik. Ilyen például, hogy a Fundus, az Erzsébeti út és az Óvoda utcában szeretnénk egy **árok rendszert kiépíteni**, ami hosszútávon biztosítani tudja, hogy ne okozzon problémát a hirtelen lezúduló nagy csapadékmennyiség. Azt hiszem háláskak lehetünk, hogy eddig elkerült bennünket az igazán nagy baj. Azonban azt is tudatosítsuk, hogy a megoldásokat keresnünk kell. Ezzel kapcsolatban nem árt, ha a lakosság is tudomásul veszi, hogy a valamikor kitalált és létrehozott árokrendszerek létjogosultsága ma is aktuális. *Tehát arra kérek mindenkit, hogy ne temesse be a meglévő árkokat.*

Ami még fontos, hogy az a víz, ami a háztetőre vagy telekre érkezik, annak a törvény szerint nem szabadna a közterületre kifolyni. Ugyanis lássuk be, az nem megoldás, hogy ki vannak vezetve az ereszcatornák az utcára, a kifolyó víz pedig az alacsonyabb pontokon összegyűlik. Kérem nézzék meg a telekadottságokat. Tudom, hogy úgy tűnik, hogy lapos a felszín, de a látszat csal. Ha alaposan megvizsgáljuk, láthatóan vannak akár egy méteres szintkülönbségek is. A csapadékból származó víz pedig, a falu legmélyebb pontjára folyik.

Egy konkrét példát mondok: a kultúrház mellett készítettünk egy átmenetinek mondható kis árkot. Érdemes megnézni esőzés után, csordultig telik esővízzel. Tehát, ha minden egyes telek környékére tudnánk egy kis árkot kialakítani, vagy meghagynánk a meglévő árkokat, akkor a rendszer tökéletes vízelnyelőként tudna működni. Véleményem szerint, lehet akár rejtett árkokat is készíteni. Ha valaki ízléses kialakítást szeretne, akkor vannak olyan technikai megoldások, amivel ez kivitelezhető. Az a fontos, hogy a házaktól, háztetőkről, az udvarról, az az a telekről ne kerüljön ki víz az utcára. Ebben a lakosság segítségét kérem, hiszen, ha az utcafront pár négyzetméterére engedik

ki a nagy felületre lehulló csapadékot, akkor az hatalmas problémát okozhat a falu mélyebb területein.

A bicikliút

Másik szétdolgozott projekttervünk az Erzsébet utcáról egy **bicikliút létrehozása**. Jelenleg egy földútról beszélünk Csallóközsütörtök és Erzsébet között, ami durván 1,6 km hosszú szakasz. Az önkormányzat elfogadta a projektdokumentáció előkészítését, rövidesen elindítjuk az engedélyeztetését. Sajnos tapasztalatból tudjuk, hogy ez nem könnyű feladat. Azonban megpróbálunk egy kis csavart alkalmazni és első lépésként az engedély megszerzésére fektetünk hangsúlyt. Ezt követi majd az anyagi források megteremtése, azaz a pályázat. A megvalósítás csak ezek után kezdődhet. Vannak tapasztalataink a kultúrház, a csatornázás és egyéb ügyek kapcsán -, hogy egy-egy projekt a tervezéstől a megvalósításig akár 4-5 évet is igénybe vehet. Itt is úgy gondo-

lom, hogy türelemmel kell lennünk.

Járdák tatarozása

A következő tervezés alatt álló projektünk a **Felsővégi járdák tatarozása**, kicserélése. A lakosság már kifejezte ez irányú igényét. Emiatt ennek a problémának a megoldása elsőbbséget élvez a feladatok között. Valójában elmondhatom, hogy a folyamatosan a magasságok bemérésével már el is kezdődtek és a tervező is dolgozik a dokumentáció elkészítésén.

Építési telkek biztosítása

Futó projektünk az új negyed létrehozása, ahol főleg **helyi fiataloknak - akik a faluban szeretnének családot alapítani** - kívánunk helyben építkezési telkeket biztosítani. Itt a területrendezési határozat (üzemné roghodnutie) már ki lett adva, a véglegesítés felé halad a tervrajzok készítése. Gyakorlatilag minden olyan adminisztrációs feladat, ami szükséges volt, az első körben, lezárult. Várjuk a megvalósításhoz a

további intéznie, majd szeretnénk elkezdni a munkálatokat. Ezekből az első a trafóállomás megépítése lesz. Természetesen tájékoztatást fogunk adni, amint pontos információkkal fogunk rendelkezni a feltételekkel és az időpontokkal kapcsolatban.

A nagy kihívás – A hulladékgazdálkodás

Van egy nagy kihívás az önkormányzat életében, ami a lakosság életére nézve is nagy hatással lesz: a **hulladékgazdálkodás**. El kell mondanom, hogy a hulladékgazdálkodásra vonatkozó jogszabályokban komoly változások zajlottak és zajlanak le. Jókora és mélyreható változásokra, gondolkodás átalakítására lesz szükség itt helyben is. Azért, hogy tartani, illetve javítani tudjuk a falu hulladékgazdálkodásának hatékonyságát. A lakosságot dicséret illeti, hiszen már most 40 % környékén mozog a szelektálás. Ősszel a 70 %-ot is elérte, de a 30 % különbözetet a vállalkozások termelték ki. Fontos lesz azonban, hogy a háztartásokban még hangsúlyosabban válogassuk szét a szemetet. Muszáj lesz megértenünk a jelentőségét a szelektálásnak. Ugyanis minél több hulladékot próbálunk meg a kidobáskor szelektálni, azzal a költségek csökkenéséhez járunk hozzá. Hogyan? Úgy, hogy a szemét **lerakati díja** drasztikusan megnövekedett. Emellett az állami adók emelése is a költségek növekedését okozták. A számok ezt jól mutatják:

a 2020-as évben a községnek a háztartási hulladékból a bevétele 44 ezer euró volt. A lerakat és az elszállítás költsége pedig 69 ezer euró.

Szeretném hangsúlyozni, hogy **nem az elszállítási díj ment fel, hanem a lerakati díj költsége nőtt**. Tehát 25 ezer eurót kellett az önkormányzatnak kifizetnie a háztartási hulladék elszállítatása kapcsán. Viszont erre a megnövekedett kiadásra nem számí-

tottunk, mivel eddig ez nem jelentett ekkora terhet az önkormányzat gazdálkodásának. Ugyanis 2019-ben még csak 4 ezer euró volt az a különbözeti összeg, amivel a kiadást pótolni kellett. Ezt igyekeztünk az árak emelése nélkül megoldani. Most azonban a 25 ezer euró akkora összeg, aminek a kifizetésébe a lakosságnak is részt kell vállalni. Ebből kifolyólag kényszerülünk arra, hogy megvizsgáljuk, módosítanunk kell-e a **hulladékelszállítási illetéket**.

Ezen kívül még egy új törvény lépett hatályba, ami szerint a konyhai hulladékot is szelektálva kell gyűjteni. Ennek okán a gyűjtőudvarnál, erre a célra barna kukák lettek kihelyezve. Erről küldtünk tájékoztatást is a lakosságnak. **A konyhai hulladék szelektív gyűjtésével is tudjuk a költségeket csökkenteni**. Akár több tonna hulladékról is beszélhetünk, ami a szelektálást követően az általános háztartási hulladék súlyában már nem jelenik meg.

Ezáltal nem is kell érte fizetni, tehát csökken a lerakati díj. Úgy vélem, ha a költség nem fog növekedni, hanem csak a meglévő szinten tudjuk tartani, az már jó eredménynek fog számítani. Viszont ez az egyik legnagyobb kihívásunk, hogy az egész rendszerben változásokat eszközöljünk. Közös különböző megoldásokban gondolkodjunk. A háztartásokban a papírt és műanyagot tudjuk szelektíven gyűjteni. Üvegároló van több helyen elhelyezve a községben, illetve a gyűjtőudvarba is ki lehet vinni. **Arra kérem a lakosságot, éljenek ezekkel a lehetőségekkel.**

A komposztálás

A komposztálás véleményem szerint egy bonyolult helyzet. A jogszabály természetesen lehetőséget ad arra, hogy komposztáljunk. Ide soroljuk természetesen a konyhai hulladékot is. Számomra viszont az a legnagyobb kérdés, hogy utána hova kerül a komposztált anyag? Tapasztalatom

szerint, a faluhelyen is egyre kevesebben foglalkoznak kerttel. Szerintem a komposztálás ott működőképes, ahol zöld trágyaként fel tudják használni, a föld megművelésekor. Az állattartás is egyre kevesebb, az a hulladék, amit valamikor az állatok elfogyasztottak, az már nem nyújt megoldást ebben a formában. Ezért a konyhai hulladéknak külön tárolóedényeket helyeztünk el a gyűjtőudvarban. Ezzel is segítjük a szelektív hulladékgyűjtést. Kérjük, hogy a konyhai hulladékot, aki otthon nem komposztálja, ne dobja bele az általános hulladékba, hanem gyűjtse külön és vigye ki a hulladékudvarba. Azért kaptak itt helyet ezek a kukák, mert a biológiai anyag bomlásakor kellemetlen szag keletkezik, és ezzel nem szeretnénk volna terhelni a települést.

Végszóként, kérem a lakosságot, hogy vegyék komolyan a szemét szétválogatását. Minél többen szelektáljunk. Talán néha kényelmetlen vagy nehézséget okoz, a gyakorlatban viszont ez azt fogja jelenteni, hogy a falu szintjén, kevesebb pénzbe fog kerülni a hulladékgazdálkodás. Így kisebb mértékben kell emelnünk a hulladékelszállítási díjat. Véleményem szerint az új szabályozás, a magas díjak által, arra próbál rávenni, nevelni bennünket, hogy minél szelektívebben, azaz takarékosabban kezeljük a háztartási hulladékot.

A csallóközcsütörtöki páciensek helyben is felvehetik az oltást

MUDr. Milada Gábrišová doktornő, arról adott tájékoztatást, hogy véleménye szerint, hogyan viszonyuljanak a páciensek az oltakozáshoz és felhívta a figyelmet arra, hogy az oltás felvételére a rendelőjében is van lehetőség, azok számára, akik az ő betegei.

Hogyan birkóztak meg eddig a betegek a koronavírus-járvány hullámaival?

A pandémia kezdetén kevés információnk volt a betegségről. Telefonon kommunikáltunk a betegekkel az állapotukról és a megfelelő gyógyszeres kezeléssel.

Mi a véleménye az oltásról? Milyen üzenete van azoknak a betegeknek, akik félnek az oltástól, vagy azoknak, akik úgy gondolják, hogy az oltás nem indokolt?

Amikor Olaszországban berobbant a járvány, és nálunk még szinte nem volt semmi, folyamatos kapcsolatban voltam ottani ismerős orvossal,

aki már akkor megmondta, hogy ebből a betegségből csak az oltás a kiút. Mindig jobb betegnek lenni a vakcinától, mint belehalni a betegségbe. Véleménye szerint mindegy melyik vakcinával van az ember beoltva. Az elhunytak inkább lettek volna betegek az oltástól, mint halottak. Minden embernek megvan a véleménye az oltásról és tud is érvelni a véleménye mellett.

Ugyanakkor én magam nem szeretném a pácienseket befolyásolni. Véleményem szerint mindenkinek magának kell eldönteni, választani. Meg kell jegyezni, hogy a napokban megelőző (preventív) vizsgálatot követően egyik betegem a rendszeres időközönként beadott Tetanusz elleni védőoltást is visszautasította. Többek között a média annyira összezavarta az embereket, hogy még az eddig megszokott, általánosan használt oltásokat sem hajlandók felven-

ni. Ez számomra nagyon meglepő és sokkoló volt. Mindenképpen azon a véleményen vagyok, hogy az embereket nem erőszakkal kell rávenni az oltásra, hanem szabad akaratukból kell felvenni az oltást. Meg szeretném hagyni az embereknek a szabad döntést, nem támogatom a lakosság kötelező oltását, de amellet bízom a médiában, hogy rávezeti az embereket az oltás fontosságára.

Milyen információt tud adni a helyi oltás terveivel kapcsolatban?

Minisztériumtól megkaptam a lehetőséget, hogy a körzetemben beadhatom a védőoltást a pácienseknek, azoknak, akik ezt kérik. Az ügyintézési folyamat két hetet vett igénybe, de sikeresen aláírásra kerültek a szerződések és közzététel is megtörtént. A tájékoztatás szerint további két hetet vesz igénybe, amíg az oltóanyagokat megkapjuk. Van olyan tapasztalat is miszerint Liptószentmiklósról rövidebb időn belül megérkezett az oltóanyag. Egyelőre kizárólag Pfizer vakcinával fogunk oltani. Egy oltakozásra egyszerre hat személyt kell berendelnem, mivel egy ampulla hat személy beoltására alkalmas.

Ezúton megkérem a kedves pácienseket, hogy a megszokott rendelési időben telefonon, illetve e-mailben jelentkezzenek oltásra. Továbbá, kérem legyenek türelemmel, főleg a telefonálás esetén, ha nem vennék fel, akkor az azt jelenti, hogy épp betegünk van.

Kiket olthat?

Fontos információ: Egyelőre csak a saját betegeimet olthatom, ezt bejelentési kötelezettséggel. Feltételezhetően ezek a szabályok idővel változhatnak, de a mostani, érvényben levő szabályozás erre ad lehetőséget.

Oltakozásra való jelentkezés, rendelési időben az alábbi elérhetőségeken:

Telefon:

031 5694 316

E-mail:

mudrmiladagabrisovasro@gmail.com

Szépül, bővül és családok körében népszerű a csütörtöki óvoda

Goliásová Erikával, a helyi óvoda igazgatójával először a téli ünnepek követő időszakról beszélgettünk, ami ismét a lezárásos időszaka volt. Azokat a gyerekeket tudták fogadni, akiknek a szülei a kritikus infrastruktúrába dolgoztak. A korlátozások megszüntetésére a húsvéti ünnepekig kellett várni. Ezután azonban már nagy volt az öröm, megteltek a tantermek.

„A gyerekek várták, hogy jöhessenek az óvodába. Mi mégis arra számítottunk, hogy nehezebben szoknak vissza az óvodai rendszerbe, ám erre rácáfoltak. Meglepődve tapasztaltuk, hogy többségében könnyebben elszakadtak a szülőktől. Nem okozott gondot, hogy itt maradjanak. Többen megjegyezték, hogy mennyire örülnek, hogy végre jöhetnek óvodába. Ez számunkra egy nagyon jó megélés volt, és lendületet adott, hogy a helyzet ellenére pozitívak tudjunk maradni.”

A koronavírus-járványról való tájékozottságáról az igazgatónő elmondta, hogy a gyerekek tudták, hogy a járvány miatt kellett otthon marad-

niuk: „Már szeptembertől ismerkedtek azzal, hogy más szabályok voltak érvényben, mint a korábbi, „normális” működés alatt. Gyorsan megszokták, hogy lázat mérünk, a kézmosásra nagy hangsúlyt fektetünk.

A szülők otthon is elmagyarázták a gyerekeknek, hogy mi történik, de az óvoda falain belül is beszélünk a koronavírusról a gyerekekkel.”

A tavaszi hónapok végétől a hagyományos, tematikus programokat és ünnepeket sikerült megtartani. Igaz, közben alkalmazkodni kellett a megváltozott körülményekhez. Ilyen volt az Anyák napja is: „Sajnos akkor még nem volt megengedett, hogy a szülőkkel együtt valósuljon

meg a program. Ennek ellenére nem keseredtünk el. A gyerekek nagyon szeretnek a magyar népzene tancolni, ezért a műsort erre építettük fel. Nagyon sokat készültek és az eredményt megosztottuk a szülőkkel. A műsort felvettük videóra, majd a FB-oldalunkon közzé tettük. Így a szülők is részesei lehettek az élménynek.

A legkülönlegesebb program pedig a gyereknapi volt: „Az eddigiektől eltérően idén indiános témájú gyereknapot tartottunk. A gyerekek már reggel indiánnak beöltözve jöttek, és az egész napot a jelmezben töltötték. A nap folyamán különböző versenyekkel szórakoztattuk őket. Nagyon élvezték, de nem csak a napot, hanem az egész hetet is, mivel gyereknapi tematikában zajlott le. Annyira tetszett nekik, hogy még hetekkel később is kincset szerettek volna keresni. Terveink szerint a jövőben is hasonló gyereknapot fogunk szervezni.”

Az igazgatónő kifejtette, hogy június végén az intézmény nagy ese-

ményére, a ballagásra került sor. A járványügyi előírások betartása csak a szabadtéren való megszervezést tette lehetővé. A tizenegy ballagó nagycsoportos szép műsorral köszönt el az óvodától, az óvónéniktől, illetve a kispajtásoktól is. „A ballagó gyerekeket próbáljuk mentálisan felkészíteni az iskolára. Ennek egyik módja, hogy az új helyzettel, az iskola újdonságaival ismeretjük meg őket. Ennek része, hogy új tanító nénikkel ismerkednek meg, új barátokra tesznek szert és a nyári szünet után, szeptembertől már az iskolában várja őket.

Ez egy nagy változás az életükbe, ám gyakran megmosolyogtatnak bennünket mikor azt kérdezik, hogy visszajöhetnek-e az óvodába? Válaszként csak annyit mondtunk, hogy persze, jöhetsz élménybeszámolót tartani az iskoláról. :)

A beiratkozás kapcsán megtudtuk, hogy idén hatalmas volt a jelentkezés. 33 kérelem érkezett, akik nem csak a faluból, hanem a környező településekről szerettek volna a csal-

lóközcsütörtöki óvodába járni. A túljelentkezés miatt mérlegelni kellett a felvételt. Az óvoda 42 férőhelyes, ezért nem tudtak mindenkit fogadni. A jó hír viszont, hogy mindenki felvételt nyert, akinek állandó lakhelye van Csallóközcsütörtökben. Az idei év fejlesztéseket is hozott az intézmény számára. A tervek szerint szeptemberben megnyitásra került az új rész, egy igazi hálóterem. Eddig ugyanis a gyerekek az osztályokban aludtak. A most felszabaduló helyre a községi hivatal, és a szülői szövetség hozzájárulásával új bútorokat vásárolnak. A szeptemberi kezdésig még vannak hátra munkálatok, de bíznak benne, hogy a teljes kihasználtsággal induló tanév kezdésére minden belső munkálattal elkészülnek. Emellett pedig a kültéri játszóteret is próbálják fokozatosan bővíteni. Ennek eredményeként az önkormányzat jóvoltából sikerült új csúszdát beszerezni.

Beszélgetésünk zárásaként az Goliásóvá Erika egy krónikáról mesélt, ami az óvoda életét hivatott megörökíteni: „Tavaly indítottuk el az ovi újságot. Idén júniusban megjelent a második példány. Tartalmaz eseménynaptárt, egy-egy aktuális témát, mint az iskolaérettség, valamint megtalálhatóak benne a programjaink részletes és képekkel illusztrált beszámolóit is. Reményinkhez híven szeretnénk, ha a jövőben minden júniusban megjelenhetne elektronikus és nyomtatott formában is.”

Csallóközcsütörtöki Alapiskola tanévét a koronavírus-járvány árnyékolta be

A második félévben az iskola közösségi életét, illetve magát az oktatást is a koronavírus-járvány árnyékolta be. Az igazgatónő, Fehér Anna tájékoztatása szerint a járványügyi szak-

értők tanácsának határozata alapján a tanítás a felsőtagozat számára az iskolában április 30-ig távoktatásban zajlott, míg az alsótagozat számára a rendes tanítás április 7-től indult. A 8.

és 9. osztály tanulói pedig április 19-től az iskolában folytatták a tanulást.

A tanulók félévi munkájának értékelése sem a megszokott módon történt. A tanulók munkájának objektív értékelése érdekében hozott határozat alapján a csallóközcsütörtöki iskolában március végéig meghosszabbították a tanulmányi időszakot. A félévi bizonyítványokat ennek értelmében március 31-én adták ki, mindamelllett, hogy az első félév 2021. január 31-én ért véget.

A beiratkozás sem hagyományosan történt. Az új kisdíjak első osztályba való beírása elsősorban elektronikus formában, az iskola honlapján keresztül történt április 12-16. között.

Az iskola vezetősége, a személyes beiratkozásra április 16-án adott lehetőséget, figyelembe véve, hogy azok a szülők is beírathassák gyermekeiket, akiknek az elektronikus ügyintézésre nem volt lehetőségük. „Legnagyobb örömünkre a magyar első osztályba hat, míg a szlovákba hét gyereket írtak be a szülők, akiket nagy szeretettel várunk szeptemberben.” - árulta el az igazgató asszony.

Miután a gyerekek minden osztályba visszatértek az iskola falai közé, a pedagógusok a tanulás mellett, aktív közösségi programokkal igyekeztek kedveskedni nekik. Ezek a programok nagy része hagyományokkal is rendelkezik, hiszen minden évben tematikusan megrendezésre kerülnek. Így a gyerekek jól ismerték egy-egy téma feldolgozását és nagy kedvvel vettek részt a megvalósításban. Ilyen program volt a „Tisztítsuk meg Szlovákiát” környezetvédelmi akció, a Föld Napja alkalmából, a gyereknapi, a Trianoni megemlékezés, a papírgyűjtés, az iskolai kirándulás. Az idei sportnapon nagy élményt jelentett a gyermekeknek, hogy a dunaszerdahelyi DAC edzői is foglalkoztak velük. S hogy a zene

összeköt, legyőz minden nyelvi nehézséget, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a Zsapka-Sipos-Vadkerti koncertet az iskola minden tanulója élvezettel hallgatta.

Fehér Anna kérdésünkre elmondta:

„A nyári tábor is közkedvelt a tanulóink körében, amit idén az iskola tanulóival mellett a leendő első osztályosok részére, július 6-9. között szerveztünk meg. A gyerekek kézműves foglalkozáson, gyalogtúrán, sportversenyeken vettek rész, vala-

mint kipróbálták a főző- és sütődományukat. A tábor érdekességét az angol nyelv gyakorlása jelentette, ugyanis a harmadik napon angolul zajlottak a foglalkozások. Augusztus 23-27. között újra várjuk a gyermekeket.”

A tanév ideje alatt a hagyományos programok mellett az igazgatónő két különlegességre hívta fel a figyelmet. Ebből egyik az a rendőri előadás volt, amelynek témája a természetvédelem mellett a kiskorúak által elkövetett bűncselekmények, szabálysértések és azok következményeinek, a gyerekekkel való megismertetése volt.

A programok kapcsán továbbá kiemelte: „Nagy öröm volt számunkra, hogy Fellingner Károly felvidéki magyar költő, író, helytörténész az iskola vendége volt. Író - olvasó találkozó keretében részletesen beavatta a diákokat a versek, a mesék, és a mondák birodalmába. Sokat mesélt a könyvkiadásról, a könyvillusztrátorokról, valamint gyermekkoráról. Büszkeségre is volt okunk az idei évben, mert a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által meghirdetett „Miénk a város” elnevezésű versenyen Pongrácz Natália 4.A osztályos tanulónk Csodasarak nevű - 100 ezer forint értékű könyv- és játéksomagot tartalmazó - jutalmat nyert az osztálya részére. – hangsúlyozta Fehér Anna, majd hozzátette: „Összefoglalva elmondhatom tanulságos évet zártunk. A gyerekeknek, szülőknek és a pedagógusoknak egyaránt kihívásokat hozott a tanév, emellett pedig az alkalmazkodóképességünket is próbára tette. A nyár hátralévő részére jó pihenést, feltöltődést kívánok minden diákunknak, szüleiknek és természetesen az iskola minden alkalmazottjának is. Hiszen nem tudhatjuk, mit tartogat számunkra a következő tanév. Csak remélhetjük, hogy zökkenőmentesen alakul majd minden.”

Készül a Csallóközcsütörtök, a mi falunk című foglalkoztató füzet

A Játszóház Játékvár polgári társulás tevékenységéről rendszeresen beszámolunk. Talán gondolhatja is az olvasó, mi újat tudnak még kitálatni? Ám ez nem lehet kérdés, hiszen a faluban élő gyerekek, illetve a szüleik is szájról szájra adják azokat az élményeket, amiket a gyerekek átélnek az elnök, Sill Zsuzsanna és társai munkájának köszönhetően.

Először egy új – régi projektjükről mesél, aminek keretében elkészül a Csallóközcsütörtök, a mi falunk című foglalkoztató füzet, mely a falu múltját mutatja be a gyerekeknek szánt játékos feladatokkal. A tartalmáról tudni lehet, hogy részben azon feladatok gyűjteménye, amiket a gyerekekkel a népszerű Falukutató versenyeken már megoldottak. Erre építve pedig, mivel a feladatok érdekesekek, a szerkesztők véleménye szerint a kisebb gyerekek akár családi programként,

a szülőkkel együtt is kitölthetik.

- Ne szaladjunk ennyire előre, inkább nézzük meg mi minden történt áprilistól, amikor a korlátozások feloldásra kerültek. Hogyan indították a Játszóház Játékvár életét?

- Korlátozásokat nehezen éltük meg, minden lehetséges módon, online vetélkedőkkel, feladatok megoldásával stb. tartottuk életben a kapcsolatot a családokkal. Ennek

volt pozitív oldala is. Az egyes online feladatok megoldásába és vetélkedőbe a világhálónak köszönhetően több közeli faluból, városból is bekapcsolódtak a gyermekes családok. Így új kapcsolatok, barátságok is születtek. Az újra indulással kapcsolatban nagyon óvatosak voltunk. A nyári kézműves napok alkalmával találkoztunk először a gyerekekkel, családokkal. Ezt a programunkat is szabadtérre terveztünk. Nagy volt az öröm mind a gyerekek és a családok részéről, mind a foglalkozásvezetők részéről. Nem túlzás azt állítani eufórikus volt a találkozás, és az egész hét nagyon jó hangulatban telt. Sok csodás alkotással, versennyel és játékkal.

- Nagy hagyománya van a rajzversenynek. Népszerű az oktatási intézmények között is, akár óvodákról, akár iskolákról beszélünk. Meg tudták hirdetni a rajzpályázatot?

- A Rajzolj és Nyerj! 2021 rajzversenyünket 8. alkalommal hirdettük meg. Sokáig gondolkodtunk a vezetőségi tagokkal mitévők legyünk. Az iskolák sokáig zárva voltak, a festéshez, alkotáshoz szükséges kellékek nehezen voltak elérhetőek. Az online oktatás mindenkinek bizonyos szempontból nehéz volt. Ennek ellenére a pedagógusok, a gyerekek részéről nagyon sokan érdeklődtek, s nagyon szereték volna, ha idén is meghirdetjük a versenyt. Aztán a döntés megszületett és május elsejével kiírtuk a pályázatot.

- A jelentkezést hogyan befolyásolta a vírushelyzet? Mikor tartják a kiértékelést?

- A vírushelyzet mondhatni semmilyen módon nem befolyásolta az érdeklődést. Sőt szinte meglepetésként ért bennünket a beérkezett alkotások száma. Ennél csak a 2016-os év volt erősebb. Idén 31 intézményből 540 alkotás érkezett. Voltak az intézmények között, akik évről évre csatlakoztak, de több olyan intézmény is volt, akik először küldtek pályamunkákat. Július második hetében megtartottuk a zsűriztetést, így az eredmény már megvan, melyről értesítettük is a díjazottakat. Most folyamatban van a támogatók megszólítása, a díjak begyűjtése. Az értékelést szeptemberre tervezzük. Meglátjuk mit hoz a jövő, milyen formában tudjuk megtartani, így még az értékelés folyamatos tervezés alatt van. Addig is minden érdeklődőt szeretettel várunk a Játékvár FB-oldalán, ahol megcsodálhatja a korábbi díjazott alkotásokat.

- Milyen egyéb programokkal kedveztek a csallóközcsütörtöki gyerekeknek?

- Ahogy már fentebb említettem a nyári kézműves napokat szerveztük, augusztusban még szeretnénk egy közös foglalkozást szervezni, szintén szabadterén. Szeptemberre a már hagyományos Vidám sulikezdés névre hallgató programunkkal- túra versennyel egybeköt-

ve készülünk. Távolabbra még nem mertünk tervezni, meglátjuk mit tudunk megvalósítani. A Csallóközcsütörtök, a mi falunk című foglalkoztató füzet nyomdaköltségeinek a finanszírozásával kapcsolatban vannak még feladataink. Októberre azonban szeretnénk elkészíteni, hisz 2021 októberében a Játékvár felnőttkorba lép, ugyanis 18 évvel ezelőtt, október 18-án tartottuk az első foglalkozásunkat.

A véradás az egyik módja annak, hogy ismeretlen embereken segítsenek

Csallóközcsütörtökben a Vöröskereszt Alapszervezetének tagsága egy jókedvű, vidám csapat. Küldetésük nemcsak az, hogy ismeretlen embereken segítsenek, hanem egy olyan közösség építése, amelyhez szívesen csatlakozik bárki. Lázik Károly 2013

óta elnöke a szervezetnek, maga is véradó volt, napjainkban pedig lelkesen támogat és ösztönöz erre a nemes cselekedetre. A koronavírus-járvány előtti időszakról tudni kell, hogy évente kétszer, alkalmanként 40-45 személyt regisztráltak aktív

véradóként, akik a csoportos szervezésű véradásban részt vettek. A járvány időszaka alatt ezek a közös véradó alkalmak szüneteltek, egyénileg azonban, többen így is segítettek a véradásukkal. A programjaik közül a faluban népszerű dőrejárás hagyományát tartják életben, amit idén februárban még sokak örömeére sikerült megszervezniük. Az évzáró, az áprilisi csoportos véradás, a megszokott kirándulás elmaradt. Aminek hiányát Lázik Károly elmondása szerint méltán érzi a csapat.

A továbbiakban a közeljövő terveiről, a véradás körüli kérdésekről beszélgettünk...

- A terveket illetően az önkormányzattól kapott támogatás egy részét idén színházlátogatásra szeretnénk fordítani. Emellett pedig, ha lehetséges ősszel megszervezzük a volt véradók találkozóját. Számunkra ez azért fontos, mert ezzel a rendez-

vénnyel tiszteletünket fejezzük ki a részükre. Hiszen nem saját akaratukból adták fel a véradást, hanem betegség vagy életkoruk miatt nem adhatnak vért. Decemberben pedig, karácsony előtt szeretnénk meglátogatni őket és egy kis csomaggal kedveskedni az időseknek.

- Mit gondol? A járvány után visszaáll minden a régi kerékvágásba? Visszatérnek a régi véradóik?

Biztos vagyok benne, hisz most is van, aki ad vért a régi véradóink közül, csak legtöbbször utólag szerzünk róla tudomást. Sokan a dunaszerdahelyi kórházban adtak vért. Viszont az a tapasztalatom, hogy aki egyszer eljön velünk csoportosan vért adni, az általában a jövőben is ilyen formában teszi. Mindig örülök az új véradóknak, és akik individuálisan járnak, őket próbálok meggyőzni, hogy csatlakozzon hozzánk, és adjanak vért csoportosan.

- Ön szerint miért fontos a véradás?

A véradás az egyik módja annak, hogy ismeretlen embereken segítsünk. A segítségnyújtás pedig büszkeséggel tölti el az embert. Azt az érzést nem lehet szavakkal leírni amikor tudom, hogy egy embernek az én véremre van szüksége, ahhoz, hogy ismét egészséges legyen.

Épp ezért, a véradásnak van egy közösségépítő ereje is, a segítségnyújtás összekovácsolja a csoportot. A segítségnyújtás önkéntes, anyagiakkal nincs honorálva, viszont az együtt elfogyasztott ebéd, a jó hangulat, a segítségnyújtás öröme építi az embert. Ennek kimagasló példái a faluban Hamar József, aki negyven véradással tavaly megkapta a Janský- emlékérem arany fokozatát. Ezüst emlékérmes Puss Tamás, aki hússzor adott vért.

- Van olyan is, hogy a véradóállomás, a kórház egy konkrét vércsoportot kér Önöktől?

Igen, persze. Konkrét vércsoport esetén átnézzük az adatbázisunkat, ki jöhet számításba és felvesszük az illetővel a kapcsolatot. A legegyszerűbb helyzet, amikor csak vérré van szükség vércsoporttól függetlenül.

- A járvány hogyan érintette a szervezet mindennapjait?

Nagyon rosszul érintett bennünket a járvány. A korlátozások, a találkozások hiánya mind súlyosan érintette a szervezet életét. Próbálunk túlélni, tervezünk, és végül a közösséget vissza kell építeni. Ez nagy kihívás, de mindent megfogunk próbálni, hogy sikerüljön. Ha egyszer befejezem a tevékenységemet a szervezetnél, ak-

kor szeretném úgy átadni a helyem, hogy jó érzéssel emlékezzenek munkásságomra. Ebben a feladatban nem vagyok magam, a feleségem nagyon sokat segít, rá mindig számíthatok a szervezési feladatokban. Kiemelném még Kiss Erzsébetet is, aki 2015-től készíti szervezetünk krónikáját.

- Lehet népszerűsíteni a véradást?

Igen, és ennek módját a szervezett kirándulásokkal, színházlátogatásokkal igyekszünk megvalósítani. Közénk hívni olyan személyeket, akiket tudunk a jó társasággal, jó hangulattal inspirálni, hogy erre az útra lépjenek, amit a szervezetünk szívügyének tart.

Nincs a faluban állóvíz, ám ez nem akadály

Csallóközcsütörtöki Horgászklubot három személy, Józán Martin, elnök, Nemece János, gazdasági vezető és Farkas Gábor, titkár alapították 2015-ben. Az ötlet annak ellenére, hogy Csallóközcsütörtökben nincs állóvíz, már 2014-ben megfogalmazódott.

Az egyesület működéséről Nemece Jánossal beszélgettünk, aki elmondta, hogy a horgászat olyan kikapcsolódási forma, amiben a kortól és nemtől függetlenül mindenki megtalálhatja az örömet. Motivációjuk a szervezet megalakításakor leginkább a gyerekeknek nyújtott tudás, tapasztalat átadása és a természet iránti szeretet, tisztelet kialakítása volt. Tevékenységük középpontjában épp emiatt a helyi családok állnak, akikkel együtt a közös időtöltés élményét erősítik.

Milyen programokat szerveznek a tagokkal?

Három programot minden évben próbálunk megvalósítani. Az egyik a gyermekhorgászverseny. Utóbbi 3-4 évben

Nagyszarván került megrendezésre. A másik a felnőtt horgászverseny, amit három részre osztunk: férfiak, nők és az ifik. Minden kategóriában három személyt díjazunk. Harmadik program a családi nap, amelyen 24 órás horgászversenyt tartunk. Családi napot szerveztünk már a Albáron, a Relax-parkban. Családos horgászatot kétszer szerveztünk Nagyfödémesen. A járvány miatt tavaly ezek sajnos elmaradtak. Viszont idén már volt gyermekhorgászversenyünk, ami nagy sikert aratott. A felnőtt horgászversenyt augusztus-szeptember környéként tervezzük megszervezni, amikor már a szabadságolások lezajlanak.

A tagsághoz szükséges a horgászgépjelvény meglete?

Nem, a gyerekeknel ez nehezen is lehetne megoldani. Fizetett tavakra járunk horgászni, ami annyit jelent, hogy kibéreljük a tó szükséges szakaszát, ott a résztvevőket szétosztjuk és a versenyen a legnagyobb kifogott hal tulajdonosa győz, vagy aki súlyra a legtöbbet kifogja.

Tapasztalat nélkül részt lehet venni a versenyeken?

Ilyen esetben előzetes egyeztetés alapján megbeszéljük, hogy kinek és miben tudunk segíteni. Ha például valakinek nincs botja, akkor adunk kölcsön. Nem az a célunk, hogy valaki sportot űzzön a horgászatból, hanem hogy a gyerekeket közelebb hozzuk a természethez, a természet szeretetére való nevelés egyik fő prioritásunk.

A fiatalokkal való foglalkozást komolyan vesszük. Kezdetekor a régi plébánián kaptunk egy klubhelységet, ahol összehívtuk a fiatalokat, mert kíváncsiak voltunk, hogy mit tudnak a horgászatról. Elhozták a felszerelésüket, ami számunkra nagyon meglepő volt, mert többen nagyon jó fel-

szereléssel rendelkeztek. Próbáltuk őket tanítani, például egy órás horgokötést szerveztünk. Azt is tapasztaljuk manapság, hogy akit érdekel a horgászat, az már úgy érkezik hozzánk, hogy utána néz a dolgoknak az interneten. Jóhír, hogy a szülőknek nem nagy befektetés, ha a gyereket érdekli a horgászat. A kisebb gyerekeknek viszonylag kedvező áron megvehetik az előkészített botokat, melyekkel már tudnak kisebb halakra horgászni.

Milyen kapcsolatot ápolnak a többi csallóközsütörtöki szervezetekkel?

Jó kapcsolatot ápolunk a helyi szervezetekkel. A tűzoltókkal - tavaly kivételével - minden évben közösen májfát szoktunk állítani. Volt év amikor a Játszóház Játékvár társulással közösen szerveztünk a parkban programokat, halászlét főztünk.

Van-e maradandó emléke, amelyet szívesen felidéz?

A legtöbb jó emlékem a horgászversenyekhez kapcsolódik, hiszen összehozza az embereket. Nincs konkrét jó emlékem, minden programunkra jó szívvel emlékezek.

Ha valaki tagja szeretne lenni az egyesületnek, akkor mit kell tennie?

Mindenkit szívesen látunk. Természetesen be kell jelentkezni és be kell fizetni a tagsági díjat. Jelen vagyunk a közösségi hálón is, ahol elérhetőek vagyunk és információt kaphatnak az érdeklődők a programjainkról.

A versenyeken milyen díjakra számíthatnak a győztesek?

A gyerekek minannyian kapnak díjat, emlékérmét, melyet a helyi horgászbolt támogatásának köszönhetünk. A felnőtt versenyeken az első három helyet díjazunk kupákkal.

Milyen támogatásból működnek?

Az önkormányzattól kapunk támogatást minden évben, valamint az

évről-évre megrendezésére díjmentesen biztosítanak egy üléstermet. Sajnos az utóbbi két évben ezt nem tudtuk igénybe venni, mivel a februárban tartandó évről-évre megrendezését a járványügyi korlátozások nem tették lehetővé. Úgy vélem, hogy az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja a helyi szervezeteket, ezért lehet ilyen aktív a faluban a közösségi életet. Nem határolódunk el egymástól, ennek példája édesapám, aki vadász, és szintén benne van a helyi vadászegyesületben, de nálunk is tag. Tehát, ha nem vadászik, akkor velünk horgászik. A legnagyobb öröm számomra, hogy családi napokon ott van az egész családnak.

Gánciak-e a csallóközcsütörtökiek?

A válasz, bár az ifjabb generáció számára meglepő lehet, mégis: igen.

- Nagy Tibor, a Szent Jakab PT elnöke meséli el, honnan ered az elnevezés: „A gánci egy vitathatatlanul helyi étel, ami a régiek elbeszélése alapján az 1700-as évek végén mintegy védjegye volt a falunak. Történet úgy szól, hogy Csallóközcsütörtökbe vásárosok érkeztek és a háziasszony annyira szerette volna látni a kínált portékát, hogy a gánci tésztáját melegen vitte magával a kapuba és ott szaggatta, mert ugye a tészta csak melegen formázható, tönkretenni pedig nem akarta. A vásárosok pedig annak rendje és módja szerint rácsodálkoztak az asszonyra: Mit csinál? Ő pedig megmondta: Gáncit. Innentől ragadt a név a Csallóközcsütörtökiekre.”

- Természetesen manapság a fogyasztói társadalomban furcsa lehet elképzelni, hogy akár 30 évvel ezelőtt, még a rendszerváltás előtti években is az ember nem minden esetben azt ette, amit szeretett volna. Hanem az került az asztalra, ami a háznál megtermelt, illetve amit éppen meg lehetett vásárolni. Ilyen kényszer szülte étel a gánci is. Ne egy ünnepi ételt képzeljünk el, hanem azt, hogy a kamrában van egy kis kukoricadara, némi búzadara, só, amit változatosan kellett az asztalra tenni a háznépének.

- Mesélőnk szerint, az egyszerű alapanyagokból készült csuszát, galuskát sósan és édesen fogyasztották nagyszülei. Jobb időkben mákkal, túróval, szalonnával megbolondítva. Ma már a vendégek érkezésekor előételként kínálják, életre keltve azt az anekdotát, ami a fenti kérdésre magyarázatot ad. Ugyanis a gánci

megfőzött tésztáját melegen, kislyukú csuszaszaggatón az előkészített asztalra szépen sorjában terítve kell kiszaggatni, majd hűlni hagyni, némi zsiradékkal átforgatni és utána már edénybe rakható.

- A vendéglátóm Nagy Tibor megkínált ezzel a hagyományos étellel és el kell mondanom, ízletesen tudja készíteni. Ajánljuk, hogy minél többen próbálják ki a receptet, tanítsák meg fiaiknak, lányaiknak, unokáiknak, hogy a falu emlékezetében minél tovább éljen a gánci receptje.

- Hozzávalók: 1,25 l víz, 1 dkg só, 40 dkg kukoricadara, 5 dkg daraliszt

- Elkészítés: A sós vizet felforraljuk. Hozzáadjuk a kukoricadarát. Ez után 5 percig főzzük. Majd hozzáadjuk a daralisztet, így főzzük még 1-2 percig. A forró masszát csuszaszaggatón egy síkfelületre leszaggatjuk. Kihűlés után egy csepp zsiradékot adunk hozzá, hogy ne ragadjon.

- Tipp: ízesíthetjük pirított szalonnával, reszelt mandulával, illetve petrezselyemzöldjével.

A célunk az, ami minden csapatnak: a győzelem

Nagy Róbertet, a Csallóközcsütöki FC elnökét a felnőtt csapat felkészüléséről, a jövőt illető tervekről és lehetőségről kérdeztük, majd az ifjúsági csapatok újraindításáról beszélgettünk.

Utolsó beszélgetésünk óta egészen júliusig minden változatlan maradt. A mérkőzések ugye már korábban megszakadtak. Az edzéseket is felfüggesztettük. A bajnokság folytatása kapcsán a járási gyűlés nagy arányban azt szavazta meg, hogy ez így is maradjon, ne legyen folytatás. Be kellett látnunk, hogy nyolc hónapos kihagyás után nem lehet automatikusan ott folytatni, ahol a folyamatok megszakadtak. Nem lehetett egyszerűen csak újra indítani a dolgokat. Több sportorvos hivatalos közleményt adott ki a Szlovák Labdarúgó Szövetségen keresztül, amiben meghatározták mennyi tréning egységre volna szükség ahhoz, hogy ne legyenek túlterhelve és ne sérüljenek meg a játékosok. Ezt a jelentést figyelembe vettünk a döntés meghozatalakor. Ennek mérlegelését követően az egész Dunaszerdahelyi járásban, a felnőtteknél és gyerekeknél egyaránt nem lett folytatása a bajnokságnak. Gyakorlatilag ez az idény érvénytelenítésre került.

Eredetileg úgy tervezték, hogy a bajnokságban nem lesz kieső, sem felju-

tó, de végül ez felülbírálásra került, mivel voltak csapat kijelentkezések az V. Ligából, amit pótolni kellett. A Csallóközcsütörtök FC a VI. ligában a második helyen végzett, ahol egy ponttal voltunk mindössze lemaradva az első helyezett csapattól. Először őket hívták meg az V. ligába, azonban visszautasították a lehetőséget. Ez után megkerestek minket is ebben az ügyben. Nekünk is felajánlották a feljebb jutási lehetőséget. A vezetőséggel és a stábtaggal azonban, arra a döntésre jutottunk, hogy mi sem élünk a lehetőséggel. Döntésünket indokolta a nyolc hónapos kihagyás, a csapat fiatalítása és az, hogy az edzők még viszonylag kevés időt töltöttek a csapattal. Amennyiben idén sikerül megnyernünk a bajnokságot, akkor mindent meg fogunk tenni azért, hogy az anyagi háttért biztosításával a csapat fel tudjon lépni az V. ligába. Erre reális esélyt is látunk, hiszen a csapatban történtek változások, de mondhatni, hogy a fő játékosokat megtartottuk. Emellett négy felkészülési mérkőzést játszottunk, melyeket mind meg is nyertük.

Ezért úgy érezzük, hogy fel tudunk készülni az előttünk álló bajnokságra. Az edzések folynak.

Az első bajnoki megmérettetésen augusztus 8-án, vasárnap idegenben, Dióspatonyban a csallóközcsütörtöki csapat igazolta felkészültségét és 0:0 arányban legyőzve az ellenfelét, három ponttal tért haza.

Az U11-es csapatnak a pontgyűjtés megszakítása nagyon rosszul esett, mivel a csapat és az edzők öt éves munkája mondhatjuk úgy, hogy kárba veszett, mert nem sikerült sikerélményhez jutniuk a gyerekeknek a koronavírus-járvány leállás miatt.

Az U9-es korosztályt a bajnokságba nem neveztek, mivel korban még nagyon fiatalok. Terveink szerint egy évet csak edzeni fogunk velük, barátságos mérkőzéseket fognak játszani. A bajnokságba benevezett egyetlen ifjúsági csapatunk az U13. Ennek oka, hogy az U11-ből sokan felléptek az U13-ba, és ha az U11-et újra szeretnénk indítani, akkor a kisebb gyerekekkel nagyon meg kellene fiatalítani a csapatot. Most próbáljuk helyre tenni a dolgokat, visszarázódni az edzések menetébe. A gyerekeknek most ismét motivációt kell szerezniük. Tapasztalataink szerint a gyerekeknél a leállás utáni újakezdés nehezebb folyamat, de bízom benne, hogy szép számban megjelennek a most kezdődő edzéseken.

Arra a kérdésre, hogy milyen reményekkel tekint a felnőtt csapat az ideai bajnokságra Nagy Róbert elmondta: Nagyon reméljük, hogy végig tudjuk játszani a teljes bajnoki idényt, de ez nem csak rajtunk múlik. Véleményünk szerint ott a helyünk az első háromban. Nincs olyan elvárásunk, hogy mindenképp meg kell nyernünk a bajnokságot, de persze nagyon örülnénk neki. A célunk az, ami minden csapatnak: a győzelem.

HÍRNÖK – a csallóközsütörtökiek lapja
Megjelenik: időszakos, ingyenes kiadvány

Kiadja a Csallóközsütörtöki Községi Hivatal
Vám tér 1, 930 40 Štvrток na Ostrove,
IČO: 305 731

Felelős kiadó: Óry Péter polgármester
Felelős szerkesztő: Hideghéthy Andrea

Műszaki szerkesztő: Katona Tamás
Nyilvántartási szám: EV 4427/11, ISSN: 1338-8258

A Hírnökkel kapcsolatos észrevételeiket,
illetve közlésre szánt írásait a községi hivatal
titkárságán, féléves napokon adhatják le
olvasóink.

SPRAVODAJ – občasník Štvrtočanov
Vychádza: občasník, nepredajný výtlačok

Vydáva Obecny úrad Štvrток na Ostrove
Mýtne nám.1, 930 40 Štvrток na Ostrove,
IČO: 305 731

Zodpovedný vydavateľ: Péter Óry starosta
Zodpovedný redaktor: Hideghéthy Andrea

Technický redaktor: Katona Tamás
Evidenčné číslo: EV 4427/11, ISSN: 1338-8258

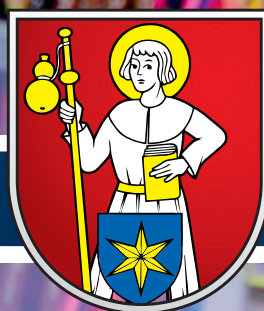
Pripomienky a návrhy článkov na zverejnenie
v občasníku Spravodaj môžete odovzdať
na sekretariáte Obecneho úradu v stránkových
dňoch.

SPRAVODAJ

SEPTEMBER | 2021

Občasník štvrtočanov

XVII. ročník. 1 číslo

Zazvonil zvonec a prázdninám je koniec!

Škola - Milan Rúfus

Škola je veľký dom.
Škola je celá veľká.
Žijú v nej školáci
a pani učiteľka.

Červenú strechu má
a strecha komín v dyme.
Aby tam detičkám
nebolo zima v zime.

Škola je vážny dom,
celá je vážna – škola.
A škola bez kvetov
je ako jeseň holá.

Nech teda zasvietia
deťom v nej do svetnice,
ak už nie slniečko,
aspoň tie slnečnice.

www.stvrtoknaostrove.sk

Triedený zber odpadu je našou spoločnou úlohou

So starostom obce Péterom Ťrym sme sa rozprávali o možnostiach rozvoja obce, úprave verejných priestranstiev, o riešeníach odvádzania dažďovej vody, ako aj odpadovom hospodárstve, čo je jedna z najväčších výziev pre obyvateľstvo.

V prvom rade by som chcel vyjadriť poďakovanie tým, ktorí pomáhali pri tohtoročnom testovaní. Odviedli množstvo práce, teda patrí im ozajstná vďaka. Napriek tomu, že každý má svoj názor na nutnosť a priebeh testovania, mám pocit, že tie víkendové hodiny, ktoré strávili v kultúrnom dome poukazujú na skutočnosť, že bez ich pomoci by sme nevedeli úspešne vykonať štátom danú úlohu.

Starosta hneď na začiatku naznačil, že má dobrú správu.

S veľkým potešením môžem informovať obyvateľov, že naša žiadosť o finančnú podporu výstavby nového inkluzívneho detského ihriska z februára bola pozitívne hodnotená Ministerstvom práce, sociálnych vecí

a rodiny Slovenskej republiky. To znamená, že vybudujeme také detské ihrisko, kde niektoré elementy budú vhodné aj pre deti so zdravotným znevýhodnením. Cieľom je teda aj to, aby sme zabezpečili možnosť bezpečného hrania pre všetky skupiny detí. V plánoch je napríklad vybudovanie veľkej lode, cca 25 metrov dlhej detskej fit dráhy, reťazovej hojdačky, kolotoču, pieskoviska, hojdačky atď. Dotácia ministerstva predstavuje 50 tisíc eur. Miestom výstavby je tzv. veľký park, kde sú aj hody, presnejšie tá časť parku, kde sú stromy. Chcem ubezpečiť každého, že priestor hodov ostane voľný, a osadenie jednotlivých elementov ihriska je navrhnutý tak, aby aj stromy ostali na mieste a počas realizácie sa budeme snažiť upraviť aj park. Realizácia projektu by sa mala začať v tomto roku, mo-

mentálne prebiehajú administratívne záležitosti.

Úprava okolia kultúrneho domu

Ďalšou dobrou správou je, že počas Svätjakubovských dní sme slávnostne odovzdali kultúrny dom. Je pravdou, že počas testovania v kultúrnom dome sa „otočilo“ približne 20 000 osôb, ale k slávnostnému odovzdaniu po rekonštrukcii nedošlo. Medzitým sme začali aj pracovať na úprave okolia. Vnímame, aké dôležité je aj to, aby sme upravili vonkajší vstupnavrhli a pripravili výsadbu zelene, teda aby sme začali konkrétne práce v príprave tohto územia. Ako ste si určite všimli, úprava terénu bola začatá. Celkové dokončenie pravdepodobne nebude v časovom horizonte jedného roka, napriek tejto skutočnosti ale treba začať, veď máme krásne obnovený kultúrny dom a k tomu patrí aj upravené okolie. V prípade, že protipandemické opatrenia to dovoľia, radi by sme prenajali kultúrny dom na podujatia, a to tak, ako to bolo zvykom v predošlých rokoch. Verím tomu, že už roky trvajúce stabilné hospodárenie prispeje k tomu,

aby sme mohli tieto plány úspešne zvládnuť.

Odvádzanie dažďovej vody

Popri úspešne vyhodnotených žiadostí samozrejme máme aj ďalšie projekty, ktoré sú vo fáze získavania potrebných povolení. Takýmto je napríklad príprava projektu výstavby vodozádržného systému na uliciach Funduš, Alžbetínska a Škôlská, čo by mal slúžiť na riešenie problémov s privalovými dažďami. Z dlhodobého hľadiska je nutné riešiť, aby nadmerné množstvo dažďovej vody nám nespôsobilo problémy. Môžeme byť vďačný, že sme sa v tomto roku zatiaľ obišli bez väčších škôd. Treba si ale uvedomiť, že musíme myslieť do budúcnosti a riešiť tento problém. V súvislosti s touto skutočnosťou by som rád požiadal občanov, aby nezасыпávali existujúce jarky, aby dažďovú vodu zo striech alebo dvorov nevypúšťali na ulicu, a aby v prípade úpravy zelene pri domoch zabezpečili aj zachytenie vody.

Je taktiež dôležité poznamenať, že v zmysle platných zákonov dažďovú vodu zo striech je zakázané vypúšťať na verejné priestranstvá. Jednoducho nie je riešením, aby voda smerovala z domov a dvorov von, pričom konečným efektom je to, že sa voda nahromadí na najnižších bodoch ulice a celej dediny. Treba zohľadniť výškové pomery. Môže sa zdať, že sme na rovine, v skutočnosti sú v dedine aj metrové výškové rozdiely, a ako som už spomínal, voda si nájde cestu na najnižší bod.

Napríklad pri kultúrnom dome sme vybudovali malý jarek. Ak sa pozriete naň pri rýchlych letných dažďoch, vidíte, že je plný vody – v prípade, že by to nezachytil, toto množstvo by skončilo na rohu Alžbetínskej a Škôlskej. Ak pri každom dome sa vybudu-

je malý jarek a taktiež sa ponechajú existujúce jarky, môže vzniknúť funkčný vodozádržný systém. Ak by niekto chcel, samozrejme existujú aj také technické riešenia, ktoré okrem funkčnosti sú estetické – napríklad skryté podzemné systémy na vsakovanie. Opakovane spomínam, že dôležité je, aby voda nevytekala na verejné priestranstvá. V riešení tejto problematiky by sme veľmi uvítali aj pozitívny prístup majiteľov a užívateľov nehnuteľností.

Cyklistická cesta

Ďalším pripravovaným projektom je výstavba cyklistickej cesty, ktorá by sa začínala na Alžbetínskej ulici. Jedná sa o cestu v celkovej dĺžke 1,6 km a mala by vytvoriť cyklistické spojenie medzi obcami Miloslavov a Štvrtok na Ostrove. Samospráva už prijala rozhodnutie, ktorým „dala zelenú“ k príprave projektovej dokumentácie, už čoskoro začneme proces vy-

bavenia stavebného povolenia. Zo skúseností vieme, že to nebude jednoduchá záležitosť. Napriek tomu sa posnažíme čím rýchlejšie získať potrebné povolenia. Potom by mala začať príprava na získanie finančného krytia projektu, lebo bez štátnej pomoci realizovať takýto zámer je nemožné. Máme množstvo skúseností s manažmentom takýchto projektov, a sme si vedomí aj toho, že v niektorých prípadoch od prípravy k reálnemu dokončeniu môžu prebehnúť aj roky, budeme ale trpezliví. Veríme, že sa nám podarí pokročiť aj v tomto smere.

Rekonštrukcia chodníkov

Ďalším prebiehajúcim projektom je rekonštrukcia a výmena chodníkov na Hornom diele. Obyvatelia už viackrát avizovali potrebu tejto rekonštrukcie, ich stav samozrejme vníma aj samospráva, riešenie preto má prioritu medzi našimi úlohami. Pred-

príprava dokumentácie sa už začala zameraním výšok geodetom, projektant pracuje na projekte potrebného na stavebné konanie.

Obytná zóna

Bežiacim projektom je aj projekt vytvorenia obytnej zóny, kde by sme radi poskytli „priestor“ na založenie rodiny miestnym mladým. Evidujeme množstvo žiadostí. Na územie bolo vydané územné rozhodnutie, dokončujú sa práce na projekte k stavebnému rozhodnutiu, samozrejme v zmysle ustanovení územného rozhodnutia. Tým by sme mali ukončiť dlhé roky trvajúcu administratívnu prípravu tohto projektu. Následne začneme pripravovať samotnú realizáciu, kde bude prvým krokom výstavba novej trafostanice. O ďalších záležitostiach, presných číslach a postupu samozrejme budeme informovať.

Veľká výzva – odpadové hospodárstvo

Máme pred sebou veľkú výzvu, ktorá bude mať výrazný dopad aj na život obyvateľov obce, a touto výzvou je nakladanie s odpadom. Treba poznamenať, že legislatíva v tejto oblasti je jedným z najčastejšie sa meniacej, v oblasti došlo k mnohým závažným zmenám. Bude nutné vykonať hlboké a cieľavedomé zmeny aj v tejto oblasti. A to preto, aby sme vedeli udržať alebo aj zlepšiť pomer separácie odpadu v obci. Rád by som pochválil obyvateľov, lebo selekcia sa u obyvateľov obce v minulom roku pohybovala na úrovni 40 %, ďalších 30 % pridal jeden podnikateľský subjekt, teda celková selekcia v obci predstavovala až 70 %. Napriek lichotivým číslam bude treba ďalej zvýšiť úroveň selekcie odpadu. Musíme si uvedomiť význam separácie. Čím viac selektujeme, tým menej odpadu sa vynáša na skládku,

a tým zároveň znižujeme aj náklady. Ako je to možné? Jednoducho, čo sa nevyhodí do zmiešaného odpadu, to nekončí na skládke, a za to neplatíme. Drasticky sa zvýšil poplatok za uloženie odpadu na skládku a to sa v konečnom dôsledku odrzkadlí v sume poplatkov pre obyvateľov. Čísla za rok 2020 presne ukazujú, ako štát zvýšil poplatky za ukládanie. V našom prípade v roku 2020 obec na poplatkoch za komunálny odpad vyzbierala 44 tisíc eur, za vývoz a uloženie tohto odpadu zaplatila 69 tisíc eur. Chcem podčiarknuť že sa nezvýšila cena za vývoz, tú má Obec zazmluvnenú ako nemennú. Zvýšili sa už spomínané náklady za uloženie.

V roku 2019 rozdiel medzi príjmom od obyvateľov a nákladmi činil cca 4000 eur, v roku 2020 už 25 tisíc eur, čo zaplatila obec z vlastných zdrojov. Vždy sme sa snažili zabezpečiť, aby sa nemenili poplatky za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu, ale ako je to vidieť z uvedených čísiel, asi bude nutné zabezpečiť, aby obyvatelia participovali na zvýšených nákladoch.

Ďalšia zmena v zákone je, že sa musí triediť aj kuchynský odpad. Z tohto dôvodu sme zabezpečili hnedé kukanádobu, ktoré nájdete pri zbernom dvore. Radi by sme poznamenali, že triedením kuchynského odpadu tiež môžeme znižovať množstvo odpadu končiaceho na skládke, a tým znížiť náklady. Rádovo sa môže jednať o tony odpadu, ktoré sa môžu zhodnotiť a za ktoré nemusíme platiť. Domnievam sa, že ak náklady za skládku sa nebudú meniť, vieme zabezpečiť aj to, aby sme miestne poplatky udržali na potrebnej úrovni. Je veľkou výzvou, aby sme zabezpečili celkovú systémovú zmenu, a aby sme spoločne rozmýšľali o vhodných riešeniach. V domácnostiach vieme triediť papier, plasty. V obci i na zbernom dvore máme uložené kontajnery na zber

skla. Na zbernom dvore je možné taktiež triedene ukladať elektroodpad, obalový materiál na báze lepenky, textil, zelený odpad, železo atď. Touto cestou by som chcel poprosiť obyvateľov, aby naďalej využívali tieto možnosti triedenia odpadov!

Kompostovanie

Niektorí občania sa pýtali aj ohľadne možnosti kompostovania. Zdanlivo je to jednoduchá otázka. Platná legislatíva prináša možnosť „celoobecného“ kompostovania, teda je možnosť využitia tohto systému aj v prípade kuchynského odpadu. Najväčšou otázkou potom ostáva, či má každá domácnosť možnosť použitia takto vzniknutého kompostu vo vlastnej záhrade. Treba brať do úvahy to, že sa zmenili pomery, čoraz menej domácností má vlastnú záhradu, pravdepodobne by bolo nemožné zabezpečiť reálne fungujúci systém kompostovania v každej domácnosti. Ja sám ináč dlhé roky využívam takúto možnosť, a viem bezproblémovo naplniť kompostáreň v objeme 1m³, využívam to vo vlastnej záhrade. Moje osobné skúsenosti sú ale také, že je potrebné aj v takomto prípade využívať zberný dvor, nakoľko množstvo zeleného odpadu je väčšie, ako moje možnosti domáceho kompostovania. Je faktom aj to, že kuchynský odpad a jej rozklad môže mať aj „negatívny vzťah s našimi čuchovými bunkami“, práve preto sme nechceli rozložiť nádobu po obci, a dali sme ich pred zberný dvor. Radi by sme požiadali, aby ste využili aj možnosť tohto triedenia, lebo ako sme už uvideli, čo nekončí na skládke, zato sa neplatí. Rozložiteľné sáčky v objeme 10 a 30 litrov môžete kúpiť na obecnom úrade.

Triedenie znamená ochranu životného prostredia i úsporu financií, využijme túto možnosť!

ukončil náš rozhovor Péter Ōry.

Pacienti sa môžu dať zaočkovať aj v obci

MUDr. Milada Gábrišová poskytla informácie o tom, ako by sa mali pacienti postaviť k očkovaniam, a upozornila na možnosť mať vakcínu vo svojej ordinácii pre tých, ktorí sú jej pacientmi.

Ako sa vaši pacienti doteraz vyrovnali s vlnami pandémie koronavírusu?

Na začiatku pandémie sme mali o tejto chorobe málo informácií. S pacientami sme konzultovali telefonicky ohľadom ich zdravotného stavu a vhodných liekov.

Ak máme správne informácie, navrhujete zriadiť miestne očkovačie miesto.

Aké máte v tejto súvislosti plány? Kedy sa môže realizovať?

Dostala som možnosť z ministerstva nechať sa očkovať v mojom obvode. Podpis a zverejnenie zmlúv trvalo dva týždne. Dostali sme informáciu, že prijatie vakcín môže trvať do 2 týždne, ale s prekvapením sme zistili, že do Liptovského Mikuláša dorazil v krátkom čase. K dispozícii je zatiaľ iba vakcína Pfizer.

Musím si zabezpečiť skupinu do 6 osôb, pretože jedna ampulka je vhodná na očkovanie 6 osôb. Chcela by som požiadať našich milých pacientov, aby sa v čase ordinačných hodín

prihlásili na očkovanie telefonicky, alebo e-mailom. Ak nezdvihneme telefón, máme pacienta.

Telefon:

031 5694 316

E-mail:

mudrmiladagabrisovasro@gmail.com

Čo si myslíte o očkovaní? Aký odkaz máte pre pacientov, ktorí sa boja očkovania, alebo pre tých, ktorí si myslia, že očkovanie nie je opodstatnené?

Keď v Taliansku vypukla epidémia a nemali sme veľa nakazených, bola som v neustálom kontakte so známym lekárom, ktorý mi už povedal, že jediným východiskom z tejto choroby je očkovanie. Vždy je lepšie byť chorý z vakcíny, ako zomrieť na túto chorobu. Podľa jeho názoru je jedno, akou vakcínou je človek očkovaný. Zosnulý by bol radšej chorý, než ako mŕtvy. Každý má na očkovanie svoj názor a môže zaň argumentovať.

Nechcem ovplyvňovať pacientov. Dávam každému slobodnú voľbu. Musím poznamenať, že po celodennej preventívnej prehliadke, jeden z mojich pacientov, tiež odmietol pravidelné očkovanie proti tetanu. Média ovplyvňovali ľudí natoľko, že nie sú ochotní ani vziať všeobecné vakcíny. Bolo to pre mňa veľmi prekvapujúce a šokujúce. V každom prípade som toho názoru, že ľudia by nemali byť očkovaní nútení, ale mali by byť očkovaní z vlastnej vôle. Chcem nechať ľuďom slobodu rozhodovania, nepodporujem povinné očkovanie obyvateľstva, ale verím médiám, že budú zvýšiť informovanosť ľudí o dôležitosti očkovania.

Koho môžete očkovať?

Dôležitá informácia: Zatiaľ môžem očkovať iba vlastných pacientov, ale aj musím nahlásiť zaočkovaných pacientov. Tieto pravidlá sa môžu časom meniť, ale v súčasnosti je to tak.